

اندازه بهینه شهر از دیدگاه اقتصادی: نظریه‌ها

پرویز محمدزاده، نازیلا محرم جودی و نینا میرانی^۳

Parviz Mohamadzadeh, Nazila Moharamjouidi, Nina Mirani

(۱) دانشیار دانشکده اقتصاد، مدیریت و بازرگانی، دانشگاه تبریز، شماره تماس: ۰۹۱۴۱۰۶۹۲۷۳ ایمیل:

Pmohamadzadeh@yahoo.com

(۲) دانشجوی دکترای تخصصی علوم اقتصادی، دانشگاه تبریز،

moharamjouidi@yahoo.com

(۳) دانشجوی دکترای تخصصی علوم اقتصادی، دانشگاه تبریز

nina_mirani2003@yahoo.com

چکیده

آگاهی از ترکیب اقتصاد، ارزیابی حیات اقتصادی و پیش‌بینی وضعیت آینده اقتصاد محل از جمله عوامل مرتبط و موثر در تشکیل شهر و اندازه آن است که از این طریق زمینه رشد و توسعه منطقه پیش‌بینی می‌شود. پایه اصلی مطالعات شهرسازی، مطالعه پایه اقتصادی شهر است که براساس آن اشتغال، جمعیت، درآمد و در نهایت میزان نیاز به فضا مشخص می‌گردد. اصولاً علل پیدایش، توسعه و رونق شهرها قبل از هر چیز دیگر اقتصادی است.

موضوع اندازه بهینه شهر از دیرباز توسط فلاسفه و محققین مورد توجه بوده است. نظریه‌های متنوعی در مورد اندازه بهینه شهر مطرح شده است. برخی از محققین شهرهای کوچک را بهینه می‌دانند، در حالی که برخی دیگر که طرفداران شهرهای بزرگ هستند، شهرهای اینچنین را بهینه تلقی می‌کنند. با توجه به اینکه اندازه شهر اهمیت قابل توجهی بر مسائل اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، زیست محیطی و ... دارد، در این مطالعه سعی شده است مبانی نظری مربوط به اندازه بهینه شهر را صرفاً از جنبه اقتصادی مطرح شود. نتیجه اینکه اندازه هر شهر به ویژگی‌های خاص آن شهر بستگی دارد و این ویژگی‌های مختلف باعث متفاوت بودن اندازه بهینه شهرها می‌شود. بنابراین استفاده از تابع تولید شهری یکسان برای تمامی شهرها محدود کننده است.

کلمات کلیدی: شهر، اندازه شهر، بهینه‌یابی اقتصادی، قاعده زیف

طبقه‌بندی JEL: D11, D21, R11, R12